

Városrendezési abnormitások.

Budapest, július 1.

Elszomorító igazság az a lesújtó kritika, mit a városrendezésről szóló előadásaiban az a sokszor idézett zürichi tanár, a mi székesfővárosunkról szokott mondani. Elég egy tekintet Budapest térképére, hogy mi is meggyőződünk arról, hogy a mi szép székesfővárosunk csak ott szép igazán, hol a városrendező, építő urak akaratának perverz tervezgetéseinek útjába állott a Duna, hömpölygő hullámaival. De mintha csak azok a hatalmas urak bizonyítani akarták volna, hogy az ő akaratuk és tudományuk még ezt a hatalmat is letudja igazni, — minduntalan azon voltak, hogy még a Duna és a budai hegység fönséges panorámáját is tönkretegyék. Ahelyett, hogy a kerepesi-ut világvárosias kiképzését az egyedül természetes egyenes vonalban vezették volna a Dunáig és azon tovább Budára, megcsinálták a hírhedt törtvonalat és a még hírhedtebbé vált hidat. Egy szerencsétlen koncepcziónak, szerencsétlen, de természetesen szerencsétlen kivitele.

Ilyen bölcseségnek köszönhetjük a dunaparti raktárházakat és az elevátort is, melyet szépen odahelyeztek a már traszirozott nagy körút végére, hogy azután a Nagy-körutnak is, majd ha valaha a budai oldal fejlődése és a forgalom emelkedése folytán éppen ott lesz a legnagyobb szükség egy hatalmas hidra, ott is megcsináljuk a tört vonalat. A Ferencváros egész fejlődését tönkretetiék ezekkel a tárházakkal, az egész Duna-partot elzárták a legtermészetesebb fejlődéstől Széchényi István minden törekvése odairányult, hogy a főváros a Duna két partján, elsősorban közvetlenül a Duna partjain fejlődjen tovább, addig ma kénytelenek vagyunk a fejlődést a Rákos homokszívatagára terelni, minden józan egészségügyi és szépészeti föltétel arczulesapásával.

Ilyen nagyszerű városrendezési ügy készül mostanában is, a nyugati pályaudvar fűtőházainak és szénraktárainak elhelyezése dolgában. Nem először foglalkozunk ezzel a kérdéssel és minden alkalommal első sorban is a szénraktá-

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

725.091

Hely

Idő

"1902"

Személy

Helyszám

Szerző

Zerkowitz Emil

Cím

Városrendezési abnormitások

Forrás:

Magyarország

Bp.

(Hely)

1902

(Idő)

III/3

(Köt. v. füz.)

rak, illetve rakodó és a fűtőházak, gépházak elhelyezése mellett szólottunk, hogy elsősorban is az egészségügyi követelményeket láthassuk kielégítve. Jól tudtuk, hogy ezeknek a követelményeknek a kielégítése után, a dolgok természetes rendje szerint kielégítésre találnak majd azok a követelések is, mik egy gyönyörűen fejlődő városrész forgalmának a fölszabadítását fogják eredményezni, a mostani sin-bilincsek szorító gyűrűjéből.

Sajnálattal látjuk azonban, hogy az a terv, mit a kereskedelemügyi miniszter a m. hó 26-iki közigazgatási bejárás elé terjesztett, éppenséggel nem képezheti alapját a helyes fejlesztésnek és a kívánatos fejlődésnek, mert ez ismét csak egy olyan toldás-foldás lesz, melyben ugyan nem lesz köszönet. A szénraktárak tervezett elhelyezése egyenesen káros lesz, éppen a fogyasztó közönségre nézve, mert nagyban drágítja majd a szénfuvarozást és a fűtőház elhelyezése sem felelhet meg a követelményeknek.

Az meg, hogy a Hungária-utat egészen pocskékká akarják tenni az uttest többszöri sinke-resztezésével, — egyszerűen absurd. A Hungária-ut nagyszabásúvá fejlődő forgalmát teljesen alákötnék ezek a sinek, miket egy kis körültekintéssel nagyon könnyen lehet másfelé is vezetni.

Nem látjuk az egész tervben azt a rendszert, melynek követésével eljutunk majd oda, hogy a székesfőváros gazdasági életében olyan kiváló szerepet játszó nyugati-pályaudvari forgalom, első sorban a teherforgalom, kedvezőbb helyzetben lesz, mint ma van. De azt sem látjuk, hogy ez a rendezés hosszabb időkre szóló rendezés lesz, mint ahogy azt egy ilyen hatalmas összegeket igénylő milliók befektetését igénylő

építkezésnél joggal elvárhatnók. Az egész tervnél csak azt tapasztaljuk, amit minden ilyen az utóbbi évtizedeken eszközölt építkezésnél tapasztalhatunk. Azt, hogy toldoznak, foltoznak, milliókat fecsérelnék el az ország, az állam pénzéből, hogy azután a magunk röstelkedésére, világ csufjára, mindnyájunk kárára keressük a bujkáló bünbakot. Ebben az esetben, ahelyett, hogy azon lennénk, hogy a Lipótváros és a Terézváros nagy arányu fejlődését lehetővé tegyük, a régóta remélt rendezés helyett kapunk majd egy férczmunkát, minek se haszna, se előnye nem lesz, hanem csak újabb károkat okoz, néhány száz méterrel odébb, mint ma. Ahelyett, hogy a hatalmas váci-ut tengelyébe, az Angyalföldre terelnék az egész fejlődést, ahelyett, hogy lehetővé tennék, hogy a fejlődés itt is a most kiépülő Duna-partra, terelődjen a nyugati pályaudvar sinjeivel most elzárt városrészek fölszabadításával, kapunk megint egy lehetetlen kihelyezést, képtelen deczcentralizációt, úgy, hogy még inkább megtartanók a mai helyzetet.

A nyugati pályaudvar kihelyezéséről pedig egy szó sem esik — hanem idézzük, például említjük a berlini, drezdai stb. pályaudvarokat — szépen megelégedve arról, hogy bár igaz, hogy ezek a pályaudvarok szintén a város központján vannak, de hatalmas viaduktokon futnak be a vonatok ezekbe a pályaudvarokba, egyáltalán nem zavarva a város forgalmát, mely akadálytalanul zajlik a hatalmas raktárhelyiségeknek, üzleteknek helytadó viaduktok alatt tovább. A kereskedelemügyi minisztert, kit itt az első szó illet meg, olyan székesfővárosi polgárnak ismerjük, ki a maga egyéni felfogásával és a székesfőváros iránt való szeretetével is elég erős lesz majd arra, hogy a most tervezett tervtelenségek ellen a maga vetőjével tiltakozék, ha csak azt nem akarja, hogy kormányzásához tapadjon egy újabb városrendezési abnormitás éppenséggel nem kedves emléke.

Zerkowitz Emil.